

Vietnamese A: literature – Standard level – Paper 1
Vietnamien A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Vietnamita A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon)
Mercredi 10 mai 2017 (après-midi)
Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Hãy viết phân tích theo câu hỏi hướng dẫn chỉ **một** văn bản sau. Phần trả lời của bạn phải đáp ứng cả hai câu hỏi hướng dẫn.

1.

Thanh Minh

“Thanh minh là trong sáng.”
(Từ điển tiếng Việt đời Hùng Vương thứ 16)

Sau khi bố tôi mất thì tôi ngại về H. lắm. Bạn cũ của tôi ở đó vốn đã ít mà mỗi tháng lại
tản mác một nơi. Còn bạn bè của bố tôi thì khỏi nói. Lúc bố tôi còn sống họ đăng ký đến thăm
5 hỏi rìch rành ngày đêm, giờ tưởng họ đã theo bố tôi về thế giới bên kia hết. Mẹ tôi sống cô
đơn ở H. Một thời gian, ăn xong chỉ ngậm tằm chờ người quen đến tán chuyện gẫu cho vui mà
không thấy. Tôi đón bà về Hà Nội. Trong toa tàu lĩnh kính đồ đạc của nhà tôi, mẹ tôi ngán ngẩm
nói: “Bố mày thật bạc phước!”. Khuôn mặt Phật của bà buồn thiu. Bà biết tôi đang cầu vì xin
10 mãi không được một chuyến xe tải, ông nào cũng lịch sự nhưng đều từ chối, trong đó có cả một
ông đã từng mang giúp bố tôi con voi sứ nặng một tạ từ Bangkok về. Sau lần chứng minh khả
năng vận tải bẩm sinh này, ông ấy được cất nhắc lên giám đốc một công ty có hàng trăm đầu
xe.

Sau ngày giỗ bố tôi, tôi lặn một mạch. Năm nay không hiểu sao mẹ tôi nhắc: “Thanh minh
là anh phải về H. vài ngày. Xem mồ mả bố anh ra sao”. Tôi vốn ngại về H. liền thoái thác: “Mồ
15 bố người ta đổ bê tông cốt thép, việc gì mẹ phải lo!”. Tôi xin giải thích: việc chôn cất, cải táng,
cả táng bia bằng đá hoa cương đều do “người ta”, tức là cơ quan nhà nước chu tất, mọi thứ đều
tương xứng với cương vị của bố tôi. Trước khi nghĩ việc bố tôi đã đứng ra tổ chức đám tang
cho người phó rất chu đáo làm ai cũng cảm động. Gia đình ông ấy không mất xu nào, còn dư
ra mấy triệu đồng tiền phúng viếng, họ xây được một cái nhà to. Đám tang bố tôi đã sẵn có cái
20 mẫu ấy để làm, sau khi quyết toán xong các khoản, mẹ con tôi lên được cái ti vi màu bảy hệ.

Tuy tôi nói thế nhưng mẹ tôi vẫn không yên tâm. Bà bứt rứt như có điều gì bí mật chưa
tiện nói. Cuối cùng bà bảo tôi: “Kiểm này, anh có nhớ ông Hoàng không?”. Tôi gật đầu: “Có
mẹ ạ, cái lão mà bố vẫn gọi là Hoàng-bốc-xơ, chuyên gia đấm đá ấy phải không?”. Mẹ tôi nói:
25 “Đúng đấy, sau khi bố mày thay áo được hai tháng, ông ấy đưa đơn kiện khắp nơi. Ông ấy nói
thời gian kháng chiến chống Pháp bố mày với ông ấy cùng bị tù, bố mày có trót khai báo gì đó”.
Tôi nói: “Thì bây giờ bố chết rồi, mẹ quan tâm làm gì!”. Mẹ tôi chép miệng: “Khốn nỗi, ông ấy
yêu cầu tổ chức tỉnh ủy đưa bố mày xuống khu B, bố mày không đủ tiêu chuẩn nằm khu A như
hiện nay. Bác Bình vừa cho tao biết hôm nọ đấy”.

Tôi ôm đầu chạy ra ban công, thái dương tôi giật liên hồi, phía sau trán đau như búa bổ.
30 Bầu trời tháng giêng âm đạm trên cao, nhưng giờ đã ấm lên ít nhiều. Trời ơi, không biết đến
bao giờ những chuyện này buông tha cuộc đời tôi. Cả một thời học sinh sống với bố mẹ tôi ở
H. không đêm nào mà tai tôi không đầy ắp những chuyện đấu đá, tranh giành. Tôi không liên
quan gì, nhưng cái tai non trẻ của tôi cứ phải nghe. Sự hiện diện của ông Hoàng-bốc-xơ, vô
hình nhưng thường trực, ám ảnh những giờ phút rối rắm của bố tôi, đầu óc cả đời tôi nữa. Lấy
35 vợ, về Hà Nội ở, rồi bố tôi mất, tưởng đã thoát thân. Nào ngờ, đời chó thật!

Tôi quay vào nhà, mẹ tôi nói ngay: “Khốn nỗi ông Hoàng bây giờ lại có thể lực, ông ấy
bầy bố mày xuống khu B. dễ như bỡn. Mẹ lo lắm”. Tôi đáp không suy nghĩ: “Được rồi, thanh
minh này con về”. Nói xong, tôi biết là mình có đi thanh minh thì cũng chỉ để mẹ vừa lòng, thấp
cho bố nén hương. Chứ nếu lão ấy quyết bầy bố tôi xuống khu B thật thì tôi làm được cái gì
40 nào. Thôi, ít ra thì cũng thăm người quen cũ và xa được cô vợ lắm điều vài ngày. Quả thật, tôi
chán vợ, chán nơi làm ăn và chuyện khu A khu B mồ mả này quá lắm rồi.

Nguyễn Quang Thân, *Kim Giang, tháng 4 năm (1991)*

- (a) Bạn hãy phê bình về cách sử dụng giọng kể và bút pháp mỉa mai để nhấn mạnh các mối quan tâm chính của đoạn văn này.
- (b) Hãy phê bình hiệu ứng của việc sử dụng ngôn ngữ và các thủ pháp nghệ thuật trong đoạn văn này.

2.

Nhà tôi

Tôi đứng bên này sông
Bên kia vùng giặc đóng
Làng tôi đầy, sạm đen màu tiết đọng
Tre, cau buồn tóc rũ ướt mưa sương
5 Màu trắng vôi lốm lợp mấy khung tường
Nếp đình xưa, người hỏi đau gì không

Tôi là anh lính chiến
Rời quê hương tự dạo máu khơi dòng
Buông tay gấu, vui lại thuở bình Mông
10 Ghì nấc súng nhớ ơi, ngày đắc thắng
Chân chưa vết trên nẻo đường vạn dặm
Áo nào phai không sót chút màu xưa
Đêm hôm nay tôi trở về lành lạnh
Sông sâu mừng lấp lánh sao lưa thưa

15 Tôi có người vợ trẻ
Đẹp như thơ
Tuổi chớm đôi mươi cưới buổi dâng cờ
Má trắng mịn thơm thơm mùa lúa chín
Ai ra đi mà không từng bịn rịn
20 Rời yêu thương nào đã mấy ai vui
Em lặng buồn nhìn với lúc chia phôi
Tôi mạnh bước mà nghe hồn nhỏ lệ

Tôi còn người mẹ
Tóc đã ngả màu bông
25 Tuổi già non thế kỉ
Lưng gầy uốn nặng kiếp long đong
Nắng mưa từ buổi tang chồng
Tơ tằm rút mãi cho lòng héo hon
Ôi xa rồi, mẹ tôi
30 Lệ nhoà mí mắt
Mong con phương trời
Có lần chợt tỉnh đêm vơi
Nghe giòn tiếng súng nhớ lời chia li
Mẹ ơi, con mẹ tìm đi
35 Bao giờ hết giặc, con về mẹ vui

Đêm hôm nay tôi trở về lành lạnh
Sông sâu mừng lấp lánh sao lưa thưa
Ông quần nâu đã vá mụn giang hồ
Chắc tay súng tôi mơ về Nguyễn Huệ
40 Làng tôi kia, bên trại thù quạnh quẽ
Trống im lìm như một nắm mồ ma
Có còn không, em hỏi mẹ tôi già
Những người thân yêu khóc buổi tôi xa

Tôi là anh lính chiến
45 Theo quân về giải phóng quê hương
Mái đầu xanh bụi viễn phương
Bước chân đất đập xiêu đồn lũy địch

Này anh đồng chí
Người bạn pháo binh
50 Đã đến giờ chưa nhỉ
Mà tôi nghe như trại giặc tan tành
Anh rút cho khéo nhé
Kéo lại nhằm nhà tôi
Nhà tôi ở cuối thôn đời
55 Có giàn thiên lí, có người tôi thương.

Yên Thao, *NXB Hội Nhà Văn* (2005)

- (a) Hãy thảo luận cách thức tác giả sử dụng ngôn ngữ và các thủ pháp thơ khác để kích thích hiệu ứng cảm xúc từ phía độc giả.
 - (b) Trong bài thơ này, giọng kể được sử dụng như thế nào để chuyển tải và tô đậm các đề tài chính yếu của nó?
-